

# Otizm nedir?

Otizm, insanların birbirleriyle olan iletişimlerini ve etkileşimlerini etkileyen ve ömür boyu süren bir nörogelişimsel engeldir. Otistik bireylerin her biri birbirinden farklıdır.

Ancak otistik bireyler aşağıdaki iki ana konuda birbirlerine benzer özellikler gösterebilir:

## Sosyal iletişim ve etkileşim

### İki taraflı sohbetlerde zorlanır

- Sohbet başlatmakta, sohbeti devam ettirmekte veya sonlandırmakta zorlanabilir
- Konuyu dağıtmamakta zorlanabilir

### Başka insanlarla etkileşime geçerken yardıma ihtiyaç duyabilir

- Yalnız kalmayı tercih edebilir
- İnsanların arasına katılmak isteyebilir ancak nasıl yapacağını bilemeyebilir
- Sosyal ilişkiler kurmakta ve sürdürmekte zorlanabilir

### İlgisiz görünür

- Göz temasından kaçınabilir
- İsmi söylendiğinde yanıt vermeyebilir
- Kendi dünyasında yaşıyor gibi görülebilir

### İletişim kurmakta yardıma ihtiyaç duyar

- Konuşmaya geç başlayabilir veya konuşması sınırlı olabilir
- Konuşmalardaki imaları anlayamayabilir
- Sözcük dağarcığı geniş olsa da dilin sosyal kullanımında zorlanabilir

### Sosyal işaretleri veya durumları yorumlamakta zorlanabilir

- Beden dilini, yüz ifadelerini ve ses tonunu yorumlamakta zorlanabilir
- Hangi davranışların uygun olduğunu anlamakta yardıma ihtiyaç duyabilir

## Davranışlar, ilgiler ve faaliyetler

### Kısıtlı ilgiler

- Tek bir konuya yoğun ilgi duyabilir
- Sıra dışı ilgileri olabilir
- Bir konuya olağan dışı derecede ilgi duyabilir

### Rutin ve düzeni tercih eder

- Rutin ve düzen, bilgileri anlamasına yardımcı olabilir
- Yeni şeyleri denemek için hazırlanması ve desteklenmesi gerekir
- Yeni bir faaliyete geçerken desteğe ve zamana ihtiyacı olabilir; ör. oynadığı oyunu kapatıp doktorun muayenehanesine girmesi gerektiğinde
- İşlerini planlamakta ve zamanı yönetmede desteğe ihtiyaç duyabilir

### Duyuların aşırı hassas veya aşırı kapalı olması

- Gördükleri, duydukları, kokladıkları, dokundukları veya tadına baktıkları şeylere sıra dışı tepkiler verebilir
- Hareketler arasında her zaman düzenli molalar verir

### Tekrar eden davranışlar ve vücut hareketleri

- Aynı eylemi sürekli tekrar edebilir; ör. nesnelere üst üste dizme veya aynı filmi tekrar tekrar izleme
- Kişide ekolali görülebilir (sözcük veya ifadeleri tekrar edebilir)
- El ve kollarını çırpma, kendi etrafında dönme, ileri geri sallanma gibi hareketlerde bulunabilir. Buna İngilizcede "stimming" denir